

عنوان مقاله:

خوانش محله به مثابه منظر (مطالعه موردی: محلات تاریخی سمنان و دامغان)

محل انتشار:

فصلنامه گردشگری فرهنگ، دوره 3، شماره 9 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

مریم مجیدی - دکترای معماری، گروه معماری، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

محمد رضا سرتیپی اصفهانی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

فهیمه حسنی فر - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

حدیث حسینی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

پانیز سلیمانی سالار - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

زهرا طهماسبی - دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

ویژگی مهم شهر ایرانی دوره اسلامی، وجود محلات به عنوان زیرسیستم و کل های کوچک در شهر است. محله به عنوان یکی از ارکان اصلی تشکیل دهنده شهر ایرانی، سهم بسزایی در تکامل مفهوم مدنیت و اجتماع دارد. این کل های کوچک، بیش از هر چیز به مثابه ساختارهایی جمعی و به عنوان کانون هایی جهت ارتباطات اجتماعی و مردمی تلقی می شوند و برای شناخت هرچه بیشتر آنها نیازمند دیدگاهی کل نگر و همه جانبه هستیم که بتواند همه ابعاد آن را شناسایی و درک نماید. شهرهای سمنان و دامغان به عنوان دو شهر تاریخی و با قدمت بالا، همچون سایر شهرهای تاریخی ایران، دارای بافت و ساختار ویژه ای از محلات هستند و بررسی و شناخت منظر محله این دو شهر، جهت درک ساختارهای ذهنی و اجتماعی آنها، از اهمیت ویژه ای برخوردار بوده و تا کنون مورد توجه واقع نشده است. در همین راستا، این پژوهش با هدف شناسایی و دستیابی به ساختاری جهت خوانش منظر محله به صورت کلی، و با تاکید بر منظر محلات دو شهر سمنان و دامغان به صورت خاص، به دنبال پاسخگویی به این سوال است که برای خوانش منظر محله، به چه ساختاری می توان استناد کرده و آن را مبنا قرار داد؟ جهت پاسخگویی به این سوال، این نوشتار با دیدگاهی کل نگر و مشاهده تفصیلی به شناخت، بررسی و تفسیر عوامل موثر در خوانش منظر محله می پردازد. در نهایت عناصری چون عرصه های جمعی محلات، آیین ها و رویدادهای مذهبی، عناصر طبیعی، معابر و گذرها، کاربری ها و فعالیت ها و در نهایت و اشتراکات قومی و صنفی از عناصر تاثیرگذار در خوانش محلات سمنان و دامغان شناخته شدند.

کلمات کلیدی:

منظر محله، ادراک شهروندان، عرصه های جمعی، سمنان، دامغان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1492436>

